

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การติดต่อสื่อสารจึงสะดวก รวดเร็วและเป็นพลวัต เปรียบเสมือนโลกที่ไร้พรมแดน ประกอบกับการแข่งขันที่รุนแรงและเพิ่มสูงขึ้น อันนำไปสู่การผลักดันนโยบายประเทศไทย 4.0 ในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไปสู่การแข่งขันด้วยฐานความรู้ การใช้นวัตกรรม การกระจายโอกาสในการพัฒนาอย่างทั่วถึง (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2560 : 2) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560 – 2564 ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 15) การศึกษาจึงเป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษย์ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในโลกปัจจุบันและอนาคตอย่างมีคุณภาพเมื่อสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดกระบวนการทัศน์ใหม่ไปตามกระแสของโลก (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556 : 4) การจัดการศึกษาท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ตัวแปรที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องเรียนรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาท หน้าที่ และกระบวนการทัศน์ใหม่ในการบริหารที่แตกต่างไปจากเดิมที่เพียงมุ่งการทำงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาเท่านั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีปัญญา มีความรู้ความสามารถ ชี้นำ และช่วยเหลือให้บุคลากรปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จได้ (อัคพงษ์ สุขมาตย์ และคณะ, 2560 : 1 – 7)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกและตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อน ผลักดันด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559 : 1) ดังนั้น ผู้บริหารต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง พยายามยกระดับการตระหนักรู้ของผู้ตาม โดยการยกระดับความคิดและค่านิยมทางสังคมให้สูงขึ้น เบิร์น (Burns, 1978 ; อ้างถึงในวิโรจน์ สารรัตนะ, 2555 : 120) ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะการบริหาร มีความรู้ความสามารถ และมีความเป็นมืออาชีพจึงจะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (บุญช่วย สายราม, ออนไลน์ : 2559) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลแบบส (Bass, 1985 ; อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556 : 249 – 250) ความสำคัญดังกล่าว จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษาและเป็นปัจจัยที่จะนำพาให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา (สุปัญญา สุนทรนนท์ และคณะ, 2558 : 34) โดยการเปลี่ยนแปลงเจตคติ สมมุติฐาน และความผูกพันในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และ

กลยุทธ์ที่สำคัญของสถานศึกษา ให้อิทธิพลแก่ผู้ตามกลับกลายมาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง กระบวนการทำงานของสถานศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงถือเป็นกระบวนการที่เป็นองค์รวมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของผู้นำในระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานย่อยของสถานศึกษา (Muchinsky, 1997 : 373) นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการที่ผู้นำพยายามเปลี่ยนแปลงผู้ตามให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีอิทธิพลต่อความคิด สร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามมีแรงบันดาลใจ สนับสนุน และกระตุ้นการใช้ปัญญาความคิดของผู้ตามในการทำงาน การแก้ปัญหา ให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล คอยให้กำลังใจ และเป็นທີ່ปรึกษาจะช่วยให้ผู้ตามมีความมั่นใจทั้งในตัวผู้นำและตนเอง ทำให้เกิดความไว้วางใจ (จตุรภัทร ประทุม และคณะ. 2559 : 127) จงรักภักดี เชื่อถือในตัวผู้นำ คล้อยตามและพยายามแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ ขอมอบอุทิศตนเพื่อสถานศึกษา อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีต้องมีความสามารถในการจูงใจ ครูให้ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ทำให้ครูรู้สึกอยากจะทำตามไปทุกหนทุกแห่ง ขณะเดียวกันต้องส่งเสริมให้ครูได้แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ให้โอกาสพัฒนาตนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ สร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่อบอุ่นอันนำไปสู่ความรัก ความเสียสละ ททุ่มเท และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มองไกลกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (วรวิวัฒน์ แสงน้อยอ่อน. ออนไลน์ : 2564) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาจันทบุรี ตราด มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสู่การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัลที่ส่งเสริมนักเรียนด้านการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหาโดยใช้เทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรมสำหรับชีวิตประจำวัน และการส่งเสริมทักษะ สมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองต่อพัฒนาการ ในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีครูเป็นโค้ช ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา เสนอแนะการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) โดยได้จัดทำรูปแบบและแนวทางการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด – 19 (COVID – 19) ตาม 6 มาตรการของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้สถานศึกษาได้พิจารณาเลือก ปรับใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 (COVID – 19) รุนแรงทำให้เกิดการติดเชื้ออย่างต่อเนื่องในชุมชนและสถานศึกษา ผลสืบเนื่องจากมาตรการดังกล่าวส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ได้ตามเวลาที่กำหนด จึงมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนยุคนิว نرمัล (New Normal) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 17. 2563 ก : ออนไลน์)

ในด้านการจัดการเรียนการสอน จากการสำรวจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนพบว่า ภาพรวม ทั้ง 2 จังหวัด สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 52.3 (ศูนย์เฉพาะกิจจัดการ การศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. ออนไลน์ : 2564) ครูมีการจัด การเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100 มีการปรับเนื้อหาบูรณาการสหวิทยาการ ปรับเวลา บูรณาการ ชี้นงานนักเรียน และลดเวลาเรียนออนไลน์ ร้อยละ 45 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ทรายด. 2564 ข : 40) จะเห็นได้ว่า ระดับพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ทรายด. มีศักยภาพและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ยุคนิวอร์มัล อย่างไรก็ตาม ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ยังมีปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด เช่น สภาพแวดล้อม ของที่พักอาศัยไม่เหมาะสม ความแตกต่าง และความไม่พร้อมด้านความรู้ เทคโนโลยี ทรัพยากร และการดูแลบุตรหลาน เป็นต้น ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนยุคนิวอร์มัลยังไม่สามารถ ดำเนินการให้มีประสิทธิภาพได้

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญดังกล่าว การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิวอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ทรายด. จะเป็นแนวทางที่สามารถนำไปกำหนด นโยบาย รูปแบบ แนวทางในการวางแผน ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิวอร์มัล เพื่อให้ครู สามารถจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ทรายด.
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิวอร์มัล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ทรายด.
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิวอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ทรายด.

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นองค์ความรู้ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ได้มีแนวทางเกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ครูยุคนิวอร์มัล สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย รูปแบบ แนวทางในการวางแผนส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิวอร์มัล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2564 จากสถานศึกษาจำนวนทั้งหมด 39 โรงเรียน จำนวน 1,422 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. ออนไลน์. 2564 ก)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 ; อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วส์ดี. 2553 : 39 – 40) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างครูของแต่ละที่ตั้งของสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 306 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวแปร ประกอบด้วย

1. ตัวแปรที่ 1 ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา
 - 1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
 - 1.3 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
 - 1.4 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

2. ตัวแปรที่ 2 ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิว นอร์มัล มี 4 ด้าน ดังนี้
 - 2.1 ด้านครูและนักเรียน
 - 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยี
 - 2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แสดงให้เห็นถึงการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความพยายามของครู ให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง โดยการสร้างความร่วมมือ แรงจูงใจให้สูงขึ้น ส่งผลให้ ผู้ร่วมงานรู้สึกอยากเปลี่ยนแปลงและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นรูปแบบพฤติกรรมของ ผู้บริหารที่มีความสามารถใช้คุณลักษณะที่สำคัญของตนในการบริหารให้ข้าราชการครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด เกิดการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นให้ครูตระหนัก ถึงปัญหา ส่งเสริมความคิด การสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา กระตุ้น การตั้งสมมุติฐาน ทำให้รู้สึกว่าปัญหาเป็นสิ่งท้าทายและเป็น โอกาสที่ดีในการแก้ปัญหา ร่วมกัน ใช้ศิลปะในสื่อสารทั้งที่เป็นสัญลักษณ์และภาษาที่เข้าใจง่าย ทำให้ครูมีความพึงพอใจ เกิดการมี ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกิดมโนทัศน์ ความเข้าใจในปัญหา ตัดสินใจ ได้อย่างรอบคอบ แก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และนำแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้ไปพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการโน้มน้าวใจ จูงใจ ให้เกิดแรงบันดาลใจแก่ผู้ตาม ให้ความหมาย มอบหมายงานที่ท้าทาย สื่อสารให้บุคลากรทราบถึง ความคาดหวัง กระตุ้นจิตวิญญาณของทีมงานให้มีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้น สร้างเจตคติที่ดีและ ความคิดในแง่บวก ทำให้ผู้ตามเห็นวิสัยทัศน์ในอนาคต ผู้นำต้องแสดง ความเชื่อมั่น ความตั้งใจ แน่วแน่ และเป็นแบบอย่างที่ดีที่สามารถบรรลุเป้าหมายที่มีร่วมกันได้ จะทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าตน มีคุณค่า สามารถจัดการกับปัญหาที่เผชิญได้ช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ ส่วนตนเองไปสู่ ประโยชน์ส่วนรวมและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งสร้างความสัมพันธ์กับครูในฐานะผู้นำ ให้การดูแล เอาใจใส่ในรายละเอียด และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ครูรู้สึกมีคุณค่า มีความสำคัญ ทั้งยังทำหน้าที่เป็น โค้ชหรือที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ปรับปรุงพัฒนาศักยภาพของครูให้สูงขึ้น เพื่อความสัมพันธ์และเติบโตของครูแต่ละบุคคล สร้างบรรยากาศสนับสนุน เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ตามความสามารถ ความต้องการ และความถนัด ส่งเสริมการสื่อสารสองทาง รับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การมอบหมายงานเพื่อพัฒนาและสนับสนุนให้ครูก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตนเป็นแบบอย่าง มีการแสดงออกถึงการมีอุดมการณ์แน่วแน่ มีวิสัยทัศน์ชัดเจน บริหารจัดการอารมณ์ได้ดี มีคุณธรรม จริยธรรม นำยกย่อง ได้รับความเคารพ นับถือ สรรพทา ใ่วางใจ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานด้วย ดึงดูดใจ ได้รับการใ่วางใจ และความเชื่อมั่นในการบริหาร มองผู้บริหารเป็นต้นแบบ และเชื่อมั่นในความสามารถที่จะนำบุคลากรและสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิวนอร์มัล หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาจันทบุรี ตราด ที่ผสมผสานองค์ความรู้ร่วมกับนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากรูปแบบปกติมาเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อรักษามาตรการสาธารณสุข ลดการเผชิญหน้า มีการเว้นระยะห่างระหว่างนักเรียนและครู งดการเดินทางมาเรียนที่โรงเรียน งดการมารวมกลุ่มกัน เป็นจำนวนมาก ปรับเปลี่ยนกิจกรรมเป็นรูปแบบออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางสุขภาพ มุ่งให้เกิดการต่อเนื่องของการจัดการเรียนการสอนและบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. ครูและนักเรียน ในส่วนของครู หมายถึง ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาองค์ความรู้ต่าง ๆ เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และความพร้อมด้านเทคโนโลยี แอปพลิเคชัน อุปกรณ์ และสามารถติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความเข้าใจเนื้อหา ใช้ประสบการณ์ความเชี่ยวชาญในการสอนออนไลน์ให้บรรลุเป้าหมายโดยคำนึงความปลอดภัยด้านสุขภาพเป็นสำคัญ และนักเรียน หมายถึง ผู้รับเนื้อหา องค์ความรู้ มีการปรับตัวและตระหนักถึงการดูแลตนเองในการป้องกันโรคมีความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีมีอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้ใช้ในการเรียน มีการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การออกแบบและการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยอาศัยเทคโนโลยี อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์ ปรับลดเวลาเรียน ปรับเนื้อหาให้กระชับ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการกับชีวิตประจำวันของนักเรียน วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากพัฒนาการและทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมทักษะการคิดและแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี รวมถึงทักษะในการใช้ชีวิตยุคนิวนอร์มัลภายใต้การเรียนรู้ด้านความปลอดภัยของสุขภาพและมาตรการทางสาธารณสุข คือ เว้นระยะห่าง สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ ลดการสัมผัส ลดการรวมกลุ่ม

3. สื่อและเทคโนโลยี หมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี แพลตฟอร์ม และอื่น ๆ ที่นำมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การสื่อสาร และการสร้างห้องเรียนเสมือนจริง ช่วยกระตุ้นความสนใจ ความกระตือรือร้น ทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้ มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดี เกิดความสนุกสนาน และมีความสุขกับการเรียนการสอนออนไลน์ยุคนิวนอร์มัล เพื่อรักษาระยะห่างทางสังคม ส่งเสริมมาตรการสาธารณสุขได้เป็นอย่างดี มีการเลือกและนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ โดยคำนึงถึงความสะดวกง่ายต่อการเรียนรู้ และเป็นไปตามความถนัด ความต้องการของบุคลากรส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดประโยชน์และสัมฤทธิ์ผลสูงสุดแก่นักเรียนและสถานศึกษาในดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

4. การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัดและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตรวจสอบความเข้าใจ การหาประสิทธิผลของการเรียนของนักเรียนและกระบวนการสอนของครู ใช้การวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องตามสภาพจริงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการออกแบบเครื่องมือ วิธีการวัด และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการวัดและประเมินผลนี้จะทำให้ได้ข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาวิเคราะห์และตัดสินใจ จัดลำดับเลื่อนชั้นเรียน พัฒนาปรับปรุงนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครู

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้ที่รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2564

ครู หมายถึง ข้าราชการครู ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2564

สถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่จัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2564

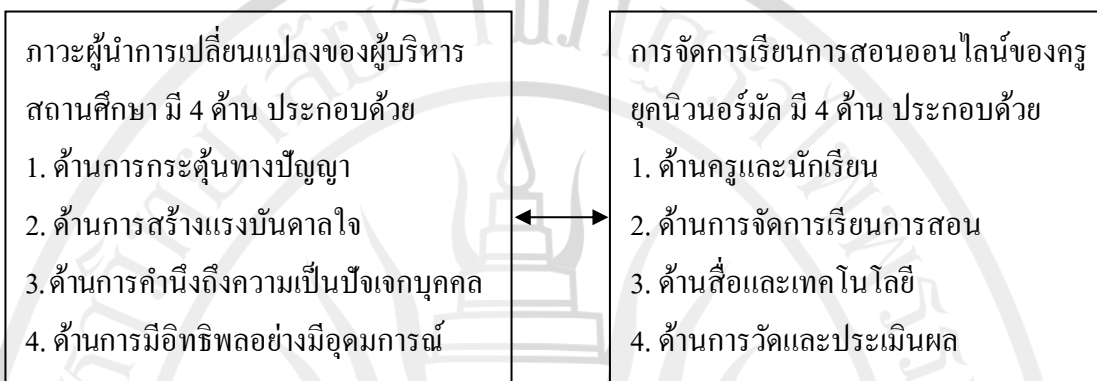
เขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูคุณวินอรัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดของธนากร เอี่ยมปาน (2556 : 27 – 28), รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556 : 253 – 255), อัมพร อานุกาภาพแสนยากร (2558 : 6), สานิตย์ หนูนิล (2562 : 70 – 255), พลกฤต รักจุล และคณะ (2563 : 19 – 24), ศุภศาสตร์ พลคำ (2563 : 272), ณัฐภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์ (ออนไลน์ : 2564), แพรภัทร ยอดแก้ว (ออนไลน์ : 2564), โสภณ ภูเก้าล้วน (ออนไลน์ : 2564), วอลด์แมน ซีเกล และจาวิดาน (Waldman , Siegel & Javidan. 2006 : 1703 – 1725), บรัน และคณะ (Braun et al. 2013 : 270 – 283) และนำมาวิเคราะห์ตัวแปรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 4) ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล และผู้วิจัยศึกษาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูคุณวินอรัมภ์ โดยใช้แนวคิดของกาญจนา บุญภักดี (2563 : 3), พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี (2563 : 49 – 52), บุญทิพย์ สิริขันธ์ศรี (2563 : 49 – 52), ปราโมทย์ สุขศิริศักดิ์ และนันทิกานต์ กลิ่นเชตุ (2563 : 44 – 51), ปองสิน วิเศษศิริ และอารีย์วรรณ สุทธิพงษ์พันธ์ (2563 : 133 – 135), สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2563 : 29 – 31), สำนักงานบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2563 : 4 – 10), จักรกฤษณ์ โปดาพล (ออนไลน์ : 2564), เจริญ ภูวจิต (2564 : 1 – 13), ภิญญา วงษ์ทอง (2564 : 110 – 112), สุพิชญาณ์ แก้วโพนทอง และปชาบดี เข้มสุนทร (2564 : 175), สุวิมล มธูรส (2564 : 34 – 35), วิทยา วาโย และคณะ (2564 : 287 – 290), "ได้ตัวแปรการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูคุณวินอรัมภ์ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านครูและนักเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยี และ 4) ด้านการวัดและประเมินผลสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรที่ 1

ตัวแปรที่ 2

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูยุคนิวอร์มัล ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด